

and Medical Libr

KUTSU

KUULEMAAN SITÄ JULKISTA ESITELMÄÄ

JONKA

DOGMATIIKAN JA SIVEYSOPIN PROFESSORI

HELSINGIN YLIOPISTOSSA

TEOLOGIAN TOHTORI

EINO AUKUSTI SORMUNEN

PITÄÄ VIRKAANASTUJAISSAAN

TAMMIKUUN 23 PÄIVÄNÄ 1935

INBJUDNING

TILL ÅHÖRANDE AV DET OFFENTLIGA FÖREDRAG

MED VILKET

PROFESSORN I DOGMATIK OCH ETIK

VID HELSINGFORS UNIVERSITET

TEOLOGIEDOKTORN

EINO AUKUSTI SORMUNEN

TILLTRÄDER SITT ÄMBETE DEN 23 JANUARI 1935

HELSINKI 1935

KUTSU

KUULEMAAN SITÄ JULKISTA ESITELMÄÄ

JONKA

DOGMATIIKAN JA SIVEYSOPIN PROFESSORI

HELSINGIN YLIOPISTOSSA

TEOLOGIAN TOHTORI

EINO AUKUSTI SORMUNEN

PITÄÄ VIRKAANASTUJAISSAAN

TAMMIKUUN 23 PÄIVÄNÄ 1935

INBJUDNING

TILL ÅHÖRANDE AV DET OFFENTLIGA FÖREDRAG

MED VILKET

PROFESSORN I DOGMATIK OCH ETIK

VID HELSINGFORS UNIVERSITET

TEOLOGIEDOKTORN

EINO AUKUSTI SORMUNEN

TILLTRÄDER SITT ÄMBETE DEN 23 JANUARI 1935

HELSINKI 1935

Dogmatiikan ja siveysopin professori Antti J. Pietilä kuoli 9 päivä syyskuuta 1932. Näin katkesi odottamatta hänen siunauksellinen tutkija- ja opettajatyönsä. Kun aineessa ei ollut dosenttia eikä Tiedekunnan tiedossa ollut pätevää hakijaa, esitti Tiedekunta Kanslerille, että dogmatiikan ja siveysopin professorinviran haettavaksi julistaminen saisi jäädä seuraavan lukukauden alkuun, mihin esitykseen saatiinkin Kanslerin suostumus. Kun virka sitten julistettiin avoimeksi, hakivat sitä määrääjän kuluessa teologian tohtorit Yrjö J. E. Alanen ja Eino Aukusti Sormunen sekä viran väliaikainen hoitaja, apulainen, filosofian ja teologian tohtori Aarni Voipio. Kaikki hakijat pyysivät Tiedekunnalta kelpoisuutensa täydentämistä varten yhden vuoden ajan, mikä heille myönnettiin. Tämä n.s. respiittiaika päättyi 16 päivä helmikuuta 1934. Jo sitä ennen, mainitun kuun 10 päivänä saapui Tiedekunnalle ilmoitus, että apulainen Voipio oli pyytänyt saada peruuttaa hakemuksensa. Vielä saman kuun 20 päivänä Tiedekunta valitsi asiantuntijoiksi antamaan kirjalliset lausunnot jäljellä olevien hakijain, tohtorien Alasen ja Sormusen, tieteellisistä ansioista haetun viran erikoiseen tarkoitukseen ja alaan nähden sekä tältä kannalta vertailemaan heitä keskenään piispa Erkki Kailan, professori Arvi Grotenfeltin, professori Arvid Runestamin Upsalasta ja professori Carl Stangen Göttingenistä. Näistä piispa Kaila ja professori Stange suostuivat Tiedekunnan pyyntöön, jotavastoin professorit Grotenfelt ja Runestam eivät katsoneet voivansa ottaa tehtävää vastaan. Heidän sijalleen valittiin sitten professori J. E. Salomaa ja tuomiorovasti Gustaf Ljunggren Göteborgista, joilta kummaltakin saatiin myöntävä vastaus.

Kaikki asiantuntijalausunnot saatiin pyydetyn ajan sisällä ja voitiin esittää Tiedekunnalle seuraavan syyskuun 29 päivänä. Tällöin todettiin, että asiantuntijoista piispa Kaila, professori Stange ja professori Salomaa olivat tulleet siihen loppu-

tulokseen, että kumpainenkin hakija on pidettävä hakemaansa virkaan täysin pätevänä ja että heistä on tohtori Sormunen asetettava ensimmäiselle ja tohtori Alanen toiselle ehdokassijalle. Tuomiorovasti Ljunggren ei lausunut nimenomaan mielipidettään hakijain pätevyydestä, mutta niiden teosten nojalla, jotka hän oli voinut tarkastaa, hän antoi tohtori Sormuselle etusijan tutkijana. Kokouksessaan seuraavan loka-kuun 18 päivänä Tiedekunta päätti yksimielisesti selittää molemmat hakijat tieteellisessä suhteessa päteviksi ja, niinikään yksimielisesti, asettaa ensimmäiselle ehdokassijalle tohtori Sormusen ja toiselle tohtori Alasen.

Kanslerin esityksestä Tasavallan Presidentti nimitti seuraavan marraskuun 24 päivänä virkaan tohtori Sormusen.

Eino Aukusti Sormunen, synt. 27/6 1895 Tohmajärvellä. Vanhemmat: maanviljelijä Juhana Sormunen ja v:ö Eliisa s. Timonen.

Tutkinnot:

Tullut ylioppilaaksi Joensuun klassillisesta lyseosta 11/6 1915; Karjalaisen osakunnan jäsen.
suorittanut 30/5 1919 teologisen erotutkinnon arvosanalla laudatur (16/18 ääntä);
auskultoinut lukuvuoden 1920—21 suomalaisessa normaalilyseossa uskonnon ja filosofian alkeiden opetusta saaden arvosanan ”erittäin hyvä”; suorittanut teologis-filosofisen tutkinnon 27/5 1929 (laudatur teoreettisessa filosofiassa, lyhyempi kurssi kreikkalaisessa ja itämaisessa kirjallisuudessa);
suorittanut 25/10 1950 teologiankandidaattitutkinnon (Vanhan Testamentin eksegetiikassa approbatur, Uuden Testamentin eksegetiikassa cum laude approbatur, kirkkohistoriassa laudatur, dogmatiikassa ja siveysopissa laudatur, käytännöllisessä teologiassa lubenter approbatur);
suorittanut 27/11 1950 Tampereen tuomiokapitulissa tutkinnon vakinaisen papinviran hakukelpoisuutta varten arvosanalla kiitoksella hyväksytään (16/16 ääntä);
väitellyt 19/11 1952 teologian lisensiaattiarvoa varten ja suorittanut 20/12 1952 teologianlisensiaattitutkinnon (Vanhan Testamentin eksegetiikassa approbatur, Uuden Testamentin eksegetiikassa cum laude approbatur, kirkkohistoriassa cum laude approbatur, dogmatiikassa ja siveysopissa laudatur, käytännöllisessä jumaluusopissa approbatur);
saanut jumaluusopintohtorin arvon 28/1 1955.

Opintomatkat:

Heinä—elok. 1928 Ruotsiin ja Tanskaan osaksi perehtyen teologisiin virtauksiin, osaksi pikkukirkkotyöhön;
 kesäkuussa 1929 ja toukokuussa 1930 Ruotsiin työskennellen etupäässä kirjastoissa;
 heinä—elok. 1931 Ruotsiin ja Tanskaan pääasiassa tehden tutkimustyötä Lundin ja Kööpenhaminan, osaksi myös Upsalan ja Tukholman kirjastoissa;
 huhti—toukok. 1935 Saksaan työskennellen kirjastoissa ja seuraten seminaariharjoituksia etupäässä Göttingenissä ja Berlinissä;
 Lokak. 1935 Viroon esitelmöiden kirkollisesta elämästämme ja tutustuen erityisesti pyhäkoulutyöhön.

Virat ja toimet sekä muu julkinen toiminta:

Vihitty papiksi Savonlinnassa 18/6 1919;
 Haminan kaupungin v.t. kirkkoherra ja kirkkoherranviran väliajansaarnaaja 18/6—31/8 1919;
 syysk. 20 p:stä 1919 syysk. 1 p:ään 1934 Kallion Yhteiskoulun uskonnon ja filosofian alkeiden opettaja ollen kuitenkin eri vuosina osittain virkavapaa;
 Huopalahden kaksikielisen seurakunnan v.t. kirkkoherra 1/9 1919—31/5 1922;
 Helsingin Pohjoisen suomalaisen ja ruotsalaisen seurakunnan kirkkoherran apulainen Pasilassa 1/6 1922—31/12 1931;
 Helsingin Pohjoisen suomalaisen seurakunnan kirkkoherran apulainen Suurkirjon piirissä tammik. 1 p:stä 1932;
 hoitanut Helsingin lääninvaukilaan pastorin virkaa 4/7—15/8 1927;
 hoitanut käytännöllisen teologian professorin assistentin virkaa 1/11 1930—15/11 1931;
 hoitanut teologisten esikäsitteitten apulaisvirkaan kuuluvaa opetusvelvollisuutta 10/3—10/5 1934 sekä 10/9—10/12 1934;
 nimitetty systemaattisen teologian dosentiksi 21/2 1934;
 nimitetty dogmatiikan ja etiikan professoriksi 24/11 1934;
 Suomen Kirjon Seurakuntatyön Keskusliiton v.t. sihteeri 1/6—31/8 1920 sekä 25/3—15/5 1924;
 Suomen kirjon elämää-nimisen vuosikirjan toimituskunnan jäsen 1929—31;
 Pikkukirkkomitean sihteeri 1919—1925;
 Kirkko ja Kansa-lehden v.t. toimitussihteeri loppup. vuotta 1932;
 Suomen Pyhäkouluyhdistyksen puheenjohtaja v:sta 1932;
 Suomalaisen teologisen kirjallisuusseuran sihteeri ja rahastonhoitaja v:sta 1931;
 toimitsijana Kuopion kirkkotaidenäyttelyssä 1926 ja Suomen I. yleisessä kirkkotaidenäyttelyssä 1928;

Kristillisen Taideseuran ja Pikkukirkkoyhdistyksen johtokunnan jäsen:
Teologisen Aikakauskirjan avustajakunnan jäsen.

Kirjallinen toiminta:

- 1924: Kauneuden pisaroita pieneen kotiin. Otava.
- 1925: Vesper lasten hyväksi. Säveltänyt Yrjö Kilpinen. Otava. Kirkollinen käsityötaide eli paramentiikka. Käsityön Ystävät.
- 1926: Pyhä Fransiscus. Joululta. — "Subjektiivisesta" ja "objektiivisesta" jumalanpalveluksessa. Kirkko ja Kansa n:o 7—8. — Nykyaikaisen saarnan problemeja. Vartija n:o 11—12. — Uusin Jeesus-kuvaus. Uusi Suomi.
- 1927: Nykyinen kulttuuriuskonnollisuus ja kristinuskko. Kirkkokansan jouluku. — Virsiä ja kuorolauluja surujuhla varten (tri Aarni Voipion kanssa). Söderström. Iltakellot I—IV. Kompletoriumjumalanpalveluksia, sävelt. Ilmari Krohn. Otava.
- 1928: Uskonnonopetukselle tarjoutuvasta kirkkotaiteellisesta opetusaineesta. Esitelmä I. uskonnotutkijain päivillä. Teol. Aikakauskirja 1928. — Katsaukset Suomen kirkkoon vuosikirjassa Suomen kirkon elämää II—III sekä samoin vuosikirjassa Svenskt kyrkoliv i Finland v:sta 1928 (paitsi v. 1933).
- 1929: Nykyisen dogmatiikan päävirtauksista. Teol. Aikakauskirja, 5. vihko.
- 1930: Raamatunkäännöskomitean toimittama Jesajan kirjan uusi suomenos. Virittäjä, 1. vihko.
- 1931: Kyrkans uppgift i det nutida andelivet. Värtecken n:o 3—4. Sama suomeksi Kirkkokansan joulussa 1932. — Luvut "Seurakunnalliset rakennukset I" sekä "Paramentiikka" A. W. Kuusiston toimittamassa käsikirjassa Seurakuntatyö. — Kolme puhetta Aleks. Lehtosen toimittamassa kokoelmassa Kehdosta hautaan. Söderström. — G. G. Rosenqvist. Kansallinen elämäkerrasto. IV osa, V nide.
- 1932: Licensiaattiväitöskirja Jumalan armo I. Dogmihistoriallinen tutkimus. 259 sivua. — Uusinta Lutherin-tutkimusta. Teol. Aikakauskirja 5—6 v. 1931 ja 2 v. 1932. — Lutherin Jumala-kuva. Uskonto ja koulukasvatus. — Antti J. Pietilä in memoriam. Teol. Aikakauskirja, 5. vihko. — Sola fide, sola gratia, solus Christus. Teol. Aikakauskirja, 6. vihko. — Antti J. Pietilä teologina. Vartija n:o 9—12. — Uskonollisuus ja kristinuskko. Joululta 1932. — Ollut osallisena Antti J. Pietilän Kristillinen dogmatiikka III toimittamisessa ja täydentänyt sitä kirjallisuusluetteloin ja -viittein. — Kirkko, Kristuksen ruumis. Turun Mikaelin kirkon vuosikirja.
- 1935: Jumalan armo. Puheita pelastuksen peruskysymyksistä. Söderström. — Iloa ja huolta lasteni tähden. Pyhäkouluyhdistys. (Myös cestiksi.) — Mystiikan ongelma. Vartija 11—12 v. 1933 ja 3. v. 1934.
- 1934: Jumalan armo II. Luther (590 sivua). — Die Eigenart der lutherischen Ethik. Annales Academiae Scientiarum Fennicae, B, XXIX, 1. —

Pseudo—Dionysios Areopagita ja hänen uusplatonilaisen mystagogiansa pääpiirteet. — Ajatuksen merkitys uskonelämässä. Vartija 1—2. Kysymys Lutherin ja Staupitzin suhteesta systemaattiselta kannalta katsottuna. Vartija 1—2. — Simul iustus et peccator-periaate Lutherin vanhurskauttamisopissa. Teol. Aikakauskirja, 2. vihko. — Ihmeet uskon esteenä ja tukena. Vartija 7—8. — Kukkien puhjetessa. Pyhäkouluyhdistys. — Kotkan siivin. Aamuhartaushetkiä. Pyhäkouluyhdistys. — Lutherin sisällinen kehitys uskonpuhdistajaksi. Turun Mikaelinkirkon vuosikirja. — Toimittanut Antti J. Pietilän jälkeenjääneen teoksen Jumalan rauha.

Lisäksi joukko tutkielmia ja kirja-arvosteluja Teologisessa Aikakauskirjassa, Vartijassa, Uudessa Suomessa ja Kotimaassa.

Professori Sormunen astuu virkaansa keskiviikkona tammiukuun 23 päivänä 1935 kello 13 pitämällä Yliopiston juhlasalissa julkisen esitelmän aiheesta

Professor Sormunen tillträder sitt ämbete onsdagen den 23 januari 1935 kl. 13 med ett offentligt föredrag i Universitetets solennitetssal över ämnet

Luther uskonnon ihmisenä.

Tätä esitelmää kuulemaan kutsun, Teologisen Tiedekunnan dekaanina, kunnioittaen Yliopiston hallitusmiehet, opettajat, virkamiehet ja ylioppilaat sekä muut tieteen ja taiteen harjoittajat, suositajat ja ystävät.

Till åhörande av detta föredrag inbjuder jag, i egenskap av Teologiska Fakultetens dekanus, härmed vördsamt Universitetets styresmän, lärare, tjänstemän och studerande ävensom övriga idkare, gynnare och vänner av vetenskapen och konsten.

A. F. PUUKKO.

Digitized by the Internet Archive
in 2026

https://archive.org/details/IA40153320_0216

